DZIENNIK URZĘDOWY
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 5 lutego 2026 r.

Poz. 621

Podpisany przez:
Ewa Kuczyńska
Data: 05.02.2026 15:51:37

ZARZĄDZENIE NR 1
DYREKTORA URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

z dnia 2 lutego 2026 r.

w sprawie pilotażu obowiązkowego na obszarze portów morskich

Na podstawie art. 107b ust. 4 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2025 r. poz. 883 i 1535) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie reguluje pilotaż obowiązkowy dla statków na obszarze portów morskich, położonych we właściwości terytorialnej Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni, warunki korzystania z usług pilota oraz określa zasady zwolnienia z pilotażu obowiązkowego.

§ 2. Obowiązek, o którym mowa w § 1 dotyczy statków:

1) przewożących towary niebezpieczne klasy I według IMDG Code albo łatwopalne substancje niebezpieczne luzem, lub nieodgazowane po ich przewozie;

2) przeładowanych lub nadmiernie przegłębionych, bądź wykazujących niebezpieczny przechył;

3) które z powodu doznanych uszkodzeń mogą spowodować zanieczyszczenie środowiska;

4) pasażerskich z wyjątkiem statków o długości do 50m uprawiających żeglugę krajową;

5) wszystkich statków, które podlegają pod pilotaż obowiązkowy zgodnie z zarządzeniem nr 9 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 16 lipca 2018 r. Przepisy portowe (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2025 r. poz. 4922 i Dz. Urz. Woj. War.-Maz. z 2025 r. poz. 5099) zwanego dalej „Przepisami portowymi”.

§ 3. 1. Z pilotażu obowiązkowego co do zasady zwalnia się:

1) jednostki pływające Marynarki Wojennej, Straży Granicznej, Policji, Służby Celnej, Służby SAR oraz polskiej administracji morskiej;

2) statki żeglugi śródlądowej, inne niż pasażerskie oraz inne niż przewożące ładunki niebezpieczne lub zanieczyszczające, zdefiniowane w § 6 pkt 14, 15 i 16 Przepisów portowych albo nieodgazowane po ich przewozie, których kapitanowie posiadają patent kapitana żeglugi śródlądowej klasy "A";

3) wszystkie zespoły pchane połączone na sztywno, inne niż przewożące ładunki niebezpieczne lub zanieczyszczające, zdefiniowane w § 6 pkt 14, 15 i 16 Przepisów portowych, albo nieodgazowane po ich przewozie, o długości całkowitej zespołu pchanego do 90 m;

4) statki morskich jednostek edukacyjnych w rozumieniu przepisów art. 74 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie morskim:

   a) o długości do 65 m,

   b) zawijające do portu macierzystego niezależnie od długości;

5) statki pasażerskie uprawiające żeglugę krajową o długości do 50 m.

2. Postanowienia ust. 1 pkt 1 i 4 dotyczą statków o polskiej przynależności.

3. Postanowienia ust. 1 pkt 2 i 3 dotyczą statków, których kapitanowie spełniają wymóg umiejętności wymiany informacji w zakresie standardowych zwrotów porozumiewania się na morzu (SMCP) w języku angielskim lub polskim.

§ 4. Na zasadach określonych w niniejszym zarządzeniu, kapitan portu może zwolnić z obowiązku korzystania z usług pilota na obszarze portu morskiego. Wzór zwolnienia stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia zwany dalej „zwolnieniem".

§ 5. O zwolnienie mogą ubiegać się osoby legitymujące się praktyką pływania na stanowisku kapitana statku, nie krótszą niż 12 miesięcy lub posiadające dyplom lub patent uprawniający do zajmowania stanowiska kapitana na danym statku i praktykę pływania na tym lub siostrzanym statku w charakterze zastępcy kapitana, nie krótszą niż 12 miesięcy.

§ 6. Zwolnienie, o którym mowa w § 4, nie obejmuje przypadków, gdy:

1) statek używa holowników do manewrowania;

2) obsada mostka jest jednoosobowa.

§ 7. 1. Oceny kapitana statku ubiegającego się o zwolnienie dokonuje zespół powołany każdorazowo przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni, w skład którego wchodzi kapitan danego portu i szef stacji pilotowej, lub ich zastępcy.

2. Oceny dokonuje się w oparciu o pozytywny wynik egzaminu przeprowadzonego w języku polskim lub angielskim, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie pilotażu morskiego z dnia 17 listopada 2017 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 38 oraz z 2023 r. poz. 2037) wydanego na podstawie art. 107b ust. 6 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie morskim, określającego wymagania egzaminacyjne dla uzyskania zwolnienia z pilotażu obowiązkowego.

3. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest przedstawienie arkusza odbytej praktyki pilotowej, potwierdzonego podpisem szefa stacji pilotowej lub właściwego kapitana portu.

4. Praktyka pilotowa odbywa się w obecności pilota.

5. Dopuszcza się odbycie praktyki pilotowej pod nadzorem kapitana statku posiadającego zwolnienie pilotowe na dany akwen, pod warunkiem zamustrowania takiej osoby na stanowisku kapitana dublera lub członka załogi tego statku pełniącego obowiązki zastępcy kapitana statku.

6. Dla akwenów pilotowych Portu Gdańsk: Gdańsk Nowy Port i Gdańsk Port Północny oraz Portu Gdynia, praktyka pilotowa pod nadzorem kapitana posiadającego zwolnienie jest możliwa dla promów uprawiających żeglugę regularną bez ograniczenia ich długości, dla pozostałych statków z ograniczeniem długości całkowitej do 120m.

7. Zakres praktyki pilotowej dla poszczególnych portów lub każdego z akwenów pilotowych w Gdańsku, o których mowa w ust. 6 obejmuje 5 wejść i 5 wyjść w tym 3 manewry w porze nocnej na akwenach pilotowych, gdzie żegluga w porze nocnej jest dopuszczona.

8. W porcie Gdańsk wyodrębnia się trzy akweny pilotowe: Gdańsk Nowy Port, Gdańsk Port Północny i Gdańsk Wisła Śmiała (z odcinkiem Martwej Wisły od Kanału Płonie do Mostu Siennickiego).

9. Kapitan portu wydając zwolnienie, może ograniczyć obszar jego obowiązywania do części portu, w której usytuowane jest nabrzeże cumowania statku, wraz z prowadzącymi do niego akwenami podejściowymi.

10. Praktyka pilotowa zawiera ocenę manewrowania statkiem potwierdzoną odpowiednio przez szefa stacji pilotowej danego rejonu lub właściwego kapitana portu. Wzór arkusza praktyk stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

11. Rozpoczęcie praktyki pilotowej zgłasza się w formie pisemnej do właściwego kapitana portu. Zgodę o dopuszczeniu kapitana do odbycia praktyki wysyła się do wnioskującego i szefa stacji pilotowej (w przypadku gdy przejścia są wykonywane wyłącznie w obecności pilota).

12. Każdy zamiar przejścia wykonywanego w ramach praktyki pilotowej musi być poprzedzony zgłoszeniem do służby kontroli ruchu statków, drogą telefoniczną lub radiową oraz do pilota po obsadzeniu statku, jeśli praktyka odbywa się pod jego nadzorem.

§ 8. Zwolnienie wydaje się na okres 30 miesięcy licząc od dnia zdanego egzaminu, o ile jest wymagany lub od dnia następnego po dniu utraty ważności poprzedniego zwolnienia.

§ 9. Kapitan statku, który ubiega się o wydanie kolejnego zwolnienia w danym porcie, powinien potwierdzić na arkuszu praktyk samodzielne wykonanie zawinięć do tego portu, w okresie ważności zwolnienia, w ilości określonej przepisem wskazanym w § 7 w ust. 7.

§ 10. Kapitan statku, który w terminie nieprzekraczającym jednego roku od dnia utraty ważności poprzedniego zwolnienia z pilotażu obowiązkowego, ubiega się ponownie o jego uzyskanie, jest zwolniony z obowiązku złożenia egzaminu.

§ 11. Po upływie pięciu lat od daty otrzymania zwolnienia, o którym mowa w § 8, kapitan statku ubiegający się o wydanie kolejnego zwolnienia zobowiązany jest poddać się ponownemu egzaminowi.

§ 12. Zwolnienie wydaje kapitan portu, po spełnieniu przez kapitana statku warunków określonych w niniejszym zarządzeniu.

§ 13. 1. W celu uzyskania zwolnienia, kapitan statku jest obowiązany złożyć w kapitanacie portu wniosek o przeprowadzenie egzaminu, o ile jest wymagany i wydanie zwolnienia. Wzór wniosku o przeprowadzenie egzaminu stanowi załącznik nr 3 do zarządzenia.

2. Jeżeli wymagany jest egzamin, do wniosku o którym mowa w ust. 1 należy dołączyć:

1) kopię odpowiedniego dyplomu lub patentu uprawniającego do zajmowania stanowiska kapitana danego statku (po uprzednim okazaniu kapitanowi portu jego oryginału);

2) kopię świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej lub śródlądowej;

3) wyciąg pływania potwierdzający spełnienie warunku, o którym mowa w § 5;

4) potwierdzenie praktyki pilotowej z pilotem lub z kapitanem posiadającym ważne zwolnienie, zgodnie z wymogami określonymi w § 7;

5) zgodę armatora na przystąpienie do egzaminu;

6) dowód wniesienia opłaty za egzamin.

3. Jeżeli nie jest wymagany egzamin do wniosku o odnowienie należy dołączyć potwierdzenie praktyki samodzielnej, zgodnie z wymogami określonymi w § 9.

§ 14. 1. Kapitan portu wydaje zwolnienie z pilotażu obowiązkowego kapitanowi statku, posiadającemu ważne zwolnienie z pilotażu obowiązkowego dla statku o zbliżonych parametrach wielkościowych i manewrowych.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 nie może obejmować innego obszaru, ani przekraczać okresu ważności określonego w posiadanym zwolnieniu z pilotażu obowiązkowego.

3. Kapitan statku posiadający zwolnienie może ubiegać się dodatkowo o zwolnienie na jednostki o większych parametrach lub o innych zdolnościach manewrowych. Dodatkowe zwolnienie, o którym mowa w zdaniu pierwszym wymaga odbycia dodatkowej praktyki pilotowej określonej przez kapitana portu właściwego dla danego obszaru zwolnienia oraz uzyskanie pozytywnej oceny osoby nadzorującej wykonanie dodatkowej praktyki pilotowej.

§ 15. Kapitan portu w obszarze swej właściwości terytorialnej może jednorazowo zwolnić z obowiązku korzystania z usług pilota kapitana statku nieposiadającego zwolnienia z pilotażu obowiązkowego, jeżeli zwolnienie podyktowane jest względami bezpieczeństwa żeglugi lub ochrony portu, statku czy załogi.

§ 16. Kapitan portu może cofnąć wydane zwolnienie w przypadku stwierdzenia naruszenia Przepisów portowych oraz innych obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa żeglugi, uzależniając ponowne wydane zwolnienia od złożenia przez kapitana egzaminu sprawdzającego kwalifikacje do samodzielnego pilotowania określonego statku, ale nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia utraty zwolnienia.

§ 17. Warunki korzystania z usług pilota przez statki na obszarze właściwości terytorialnej Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni określono w Przepisach portowych.

§ 18. Zwolnienia wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują swoją ważność do wskazanej w zwolnieniu daty.

§ 19. 1. Członkom zespołu egzaminacyjnego przysługuje wynagrodzenie za przeprowadzony egzamin.

2. Wysokość wynagrodzenia dla zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w ust. 1 oraz obsługi administracyjnej określa umowa zawarta pomiędzy Dyrektorem Urzędu Morskiego w Gdyni, a osobami wchodzącymi w skład zespołu egzaminacyjnego.

§ 20. Traci moc zarządzenie nr 11 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 24 lipca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego poz. 3068, Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 3410).

§ 21. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Dyrektor Urzędu Morskiego
w Gdyni

Anna Stelmaszyk-Świerczyńska

Załączniki do zarządzenia nr 1 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 2 lutego 2026 r. w sprawie pilotażu obowiązkowego na obszarze portów morskich

załącznik nr 1

URZĄD MORSKI W GDYNI
THE MARITIME OFFICE IN GDYNIA

ZAŚWIADCZENIE NR ……../20….

O ZWOLNIENIU Z PILOTAŻU

OBOWIĄZKOWEGO

PILOT'S EXEMPTION CERTIFICATE

Wydane na podstawie zarządzenia nr 1Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 2 lutego 2026 r. w sprawie pilotażu obowiązkowego na obszarze portów morskich (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego poz. …., Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. …..).

Issued upon the order no 1 issued by the Director of the Maritime Office in Gdynia dated 2nd february 2026 r. the obligation of using the pilot service at sea ports areas (Official Journal of Laws of Pomorskie Voivodship no …., Official Journal of Laws of Warmińsko-Mazurskie Voivodship no ….).

Urząd Morski w Gdyni ……..…… dnia, …… r.

Maritime Office in Gdynia *place* *date*

ZAŚWIADCZA SIĘ, ŻE
THIS IS TO CERTIFY THAT

…….. ……
nazwisko imię
surname *first name*

…….. r. ……
data i miejsce urodzenia
date and place of birth

Kapitan: ……
Master of
O długości: ……
LOA/

JEST ZWOLNIONY Z OBOWIĄZKU KORZYSTANIA Z USŁUG PILOTA
IS EXEMPTED FROM THE OBLIGATION OF USING THE PILOT SERVICE

Na obszarze: ……
in the area of

Zaświadczenie jest ważne do dnia ……..r.
This certificate is valid until

Pieczęć okrągła
Official seal

Kapitan Portu
Harbour Master

załącznik nr 2

Wzór arkusza praktyk

ZWOLNIENIE Z PILOTAŻU OBOWIĄZKOWEGO
Zestawienie wykonanych praktyk pilotowych

Imię i nazwisko……. Nazwa statku……
LOA/B_{max}…….

Nr praktyki	Data/godzina (początek/koniec)	Trasa przejścia	Akwen(y)*	Rodzaj usługi (wejście/wyjście)	Pora usługi (dzień/noc)	Imię i nazwisko pilota/Nr PEC**	Podpis pilota**

Potwierdzenie odbycia praktyki pilotowej z wynikiem pozytywnym*** .....

Podpis kapitana portu

Potwierdzenie odbycia praktyki pilotowej z wynikiem pozytywnym*** .....

Podpis szefa stacji pilotowej

* Akweny na obszarze portów morskich:

- NP – Gdańsk Nowy Port
- PP – Gdańsk Port Północny
- WŚ + MW – Gdańsk Wisła Śmiała
  (z odcinkiem Martwej Wisły od Kanału Płonie do Mostu Siennickiego)
- GA – Gdynia
- US – Ustka
- WŁ – Władysławowo
- ŁE – Łeba
- HE – Hel
- EŁ – Elbląg
- NŚ – Nowy Świat

** Wypełnia pilot lub kapitan statku posiadający ważne zaświadczenie o zwolnieniu z pilotażu obowiązkowego pod nadzorem, którego odbywa się praktyka pilotowa.
*** Potwierdza kapitan portu (w przypadku praktyki realizowanej pod nadzorem kapitana posiadającego PEC) lub szef stacji pilotowej (w przypadku praktyki w obecności pilotów).

załącznik nr 3

....., dnia .....

.....

NAZWISKO I IMIONA (LITERY DRUKOWANE)

.....

DATA I MIEJSCE URODZENIA (LITERY DRUKOWANE)

.....

.....

ADRES ZAMIESZKANIA

.....

KRAJ

.....

TELEFON E-MAIL

Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni

WNIOSEK

Na podstawie zarządzenia nr 1 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 2 lutego 2026 r. w sprawie pilotażu obowiązkowego na obszarze portów morskich, jako kapitan statku

---

(*podać nazwę, numer IMO/sygnał wywoławczy oraz LOA najdłuższej z jednostek)*

wnoszę o:

☐ 1 przeprowadzenie egzaminu i wydanie zezwolenia na manewrowanie statkiem bez pilota*
☐ 2 przeprowadzenie egzaminu i odnowienie zezwolenia na manewrowanie statkiem bez pilota*
☐ 3 odnowienie zezwolenia na manewrowanie statkiem bez pilota*

na akwenach portów morskich:

☐ NP (Gdańsk Nowy Port)
☐ PP (Gdańsk Port Północny)
☐ WŚ + MW (Gdańsk Wisła Śmiała - z odcinkiem Martwej Wisły od Kanału Płonie do Mostu Siennickiego)
☐ GA (Gdynia)
☐ US (Ustka)
☐ WŁ (Władysławowo)
☐ ŁE (Łeba)
☐ HE (Hel)
☐ EL (Elbląg)
☐ NŚ (Nowy Świat)
……..

……
Podpis składającego wniosek

Lista załączników *

☐ kopię odpowiedniego dokumentu kwalifikacyjnego uprawniającego do zajmowania stanowiska kapitana na danym statku,
☐ kopia świadectwa operatora urządzeń radiowych,
☐ wyciąg pływania,
☐ wykaz praktyki pilotowej (załącznik nr 2),
☐ zgoda armatora na przystąpienie do egzaminu,
☐ dowód wniesienia opłaty,

☐ zaświadczenie o zdanym egzaminie lub kopia ostatniego zezwolenia,
* zaznaczyć właściwe

……

Podpis składającego wniosek